

de rettigheder, som loven åbner mulighed for at erhverve ved ekspropriation. Dette har hidtil haft meget stor praktisk betydning ved fremførelse af stærkstrømsledninger. Få sager er mundet ud i en egentlig ekspropriation. Det har imidlertid i det store antal tilfælde været afgørende for at opnå en frivillig aftale om selve ledningsfremføringen, at erstatningsfastsættelsen har kunnet ske på samme måde, som hvis rettigheds erhvervelsen var sket ved ekspropriation. De frivillige aftaler bestemmer derfor, at erstatningen i mangel af forlig fastsættes af den i den nuværende lovs §§ 11-12 omhandlede voldgiftsret.

En sådan aftale vil for så vidt fremdeles kunne afsluttes. Da voldgiftsretten imidlertid efter lovforslaget kun har lovmæssig kompetence til at fastsætte erstatninger i sager, der omfattes af bestemmelsen i § 10, stk. 1, vil en aftale om, at voldgiftsretten skal fastsætte erstatningen i andre sager — typisk sådanne, der vedrører fremførelse af ledningsanlæg for distribution af elektricitet for spændinger på 50 kV og derover — betyde, at den erstatningsberettigede ved aftalen afskærer sig fra at få erstatningsfastsættelsen efterprøvet, dels administrativt ved en taksationskommission, dels ved domstolene.

Bestemmelsen i forslaget § 15, stk. 3., tilsigter at åbne mulighed for, at parterne fremdeles kan træffe frivillig aftale om selve rettigheds erhvervelsen uden,

at den erstatningsberettigedes retsstilling i henseende til muligheder for erstatningens efterprøvelse forringes.

Ændringsforslag nr. 5 gør reglerne i § 3 i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom anvendelig også i de tilfælde, hvori ekspropriation sker efter reglerne i §§ 10-14 til de i § 10, stk. 1, nævnte mindre anlæg. Nævnte lovregel bestemmer, at der kan foretages nødvendige forberedende opmålinger, nivellementer og andre tekniske forarbejder og undersøgelser. Der er behov for en sådan regel også med henblik på gennemførelse af de i § 10, stk. 1, nævnte mindre anlæg.

Ændringsforslag nr. 6 er ikke en realitetsændring, idet den afgørelse, som træffes af voldgiftsretten, i henhold til grundlovens § 73, stk. 3, kan indbringes til efterprøvelse for domstolene. Der er således tale om ajourføring af en forældet lovtæst.

Ved *ændringsforslag nr. 8* ophæves den hidtidige bestemmelse i lovens § 18, der bestemmer, at lovens ekspropriationsbestemmelser ikke gælder for anlæg, der kræver koncession. Forslaget til lov om elforsyning indeholder imidlertid regler om koncession til visse elforsyningsvirksomheder, hvorfor bestemmelsen nu må ophæves. Den havde sigte på vandkraftanlæg, for hvilke særlige lovregler var gældende, men disse er nu uden praktisk betydning i denne henseende.